



МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

20 05 2024

м. Київ

№ 717

Про затвердження Дорожньої карти розвитку професійної (професійно-технічної) освіти для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення на період до 2030 року

На виконання заходу 7 завдання 116 Плану заходів на 2023-2024 роки з реалізації Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 25 квітня 2023 року № 372-р, завдання 2 підпункту 4.3.2.1. пункту 4.3.2. стратегічної цілі 4.3. Оперативного плану Міністерства освіти і науки України на 2024 рік, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 29 березня 2024 року № 421,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Дорожню карту розвитку професійної (професійно-технічної) освіти для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення на період до 2030 року (далі – Дорожня карта), що додається.

2. Департаментам (управлінням) освіти і науки обласних, Київської міської державних (військових) адміністрацій, закладам освіти, підприємствам, установам та організаціям, які надають послуги у сфері професійної (професійно-технічної) освіти або провадять іншу діяльність, пов'язану з наданням таких послуг, незалежно від їх підпорядкування і форми власності, забезпечити своєчасне виконання Дорожньої карти.

3. Директорату професійної освіти (Шумік І.) щороку до 30 грудня здійснювати моніторинг виконання Дорожньої карти.

4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації Завгороднього Д.

Міністр

Оксен ЛІСОВИЙ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства освіти і науки

України

20 05 2024 року № 717

**Дорожня карта
розвитку професійної (професійно-технічної) освіти
для осіб з інвалідністю та інших
маломобільних груп населення
на період до 2030 року**

Вступ

Дорожня карта розвитку професійної (професійно-технічної) освіти для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення на період до 2030 року розроблена на виконання заходу 7 завдання 116 Плану заходів на 2023-2024 роки з реалізації Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 25 квітня 2023 року № 372-р (далі – Дорожня карта).

Дорожня карта є результатом спільної роботи широкого кола фахівців, які щоденно докладають зусилля для якісного та доступного надання освітніх послуг особам з інвалідністю та іншим маломобільним групам населення у закладах професійної (професійно-технічної) освіти (далі – заклади П(ПТ)О), здійснення в них освітніх реформ.

При розробленні Дорожньої карти використано результати спільного проекту Міністерства освіти і науки України та Фінського центру експертизи з питань освіти і розвитку FinCEED «Підтримка інклюзивного навчання у закладах професійної (професійно-технічної) освіти в Україні», який тривав з жовтня по грудень 2023 року, а саме: висновки за результатами онлайн опитування, інтерв'ю та обговорень у форматі фокус-груп зі здобувачами професійної (професійно-технічної) освіти, представниками навчально-методичних (науково-методичних) центрів (кабінетів) професійно-технічної освіти, департаментів (управлінь) освіти і науки обласних військових (державних) адміністрацій, фахівців інклюзивно-ресурсних центрів, експертів та практиків сфери професійної (професійно-технічної) освіти, у тому числі представників громадських організацій.

Дорожня карта може бути використана регіональними органами управління освітою, навчально-методичними (науково-методичними) центрами (кабінетами) професійно-технічної освіти, закладами П(ПТ)О, науковими установами, роботодавцями, громадськими організаціями для створення у закладах П(ПТ)О безбар'єрного простору; уточнення та/або визначення завдань щодо актуалізації планів і заходів стосовно здобуття професійної (професійно-

технічної) освіти особами з інвалідністю та іншими маломобільними групами населення.

Список скорочень

МОН	Міністерство освіти і науки України
ДОН ОВА	Департаменти (управління) освіти і науки обласних, Київської міської державних (військових) адміністрацій
НМЦ ПТО	Навчально-методичні (науково-методичні) центри (кабінети) професійно-технічної освіти
ІРЦ	Інклюзивно-ресурсні центри
УІРО	Державна установа «Український інститут розвитку освіти»
ІМЗО	Державна установа «Інститут модернізації змісту освіти»
НАПН України	Національна академія педагогічних наук України
Типовий перелік допоміжних засобів	Типовий перелік допоміжних засобів для навчання (спеціальних засобів корекції психофізичного розвитку) осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються в закладах освіти, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 23 квітня 2018 р. № 414, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 11 травня 2018 р. за № 582/32034

Опис проблеми

В Україні право на освіту, забезпечення державою доступності та безоплатності професійної (професійно-технічної) освіти в державних і комунальних закладах освіти гарантовано статтею 53 Конституції України.

Питання навчання осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення набуває широкої актуальності сьогодні, особливо в умовах воєнного стану в Україні.

Законом України від 16 грудня 2009 року № 1767-VI «Про ратифікацію Конвенції про права осіб з інвалідністю і Факультативного протоколу до неї» ратифіковано Конвенцію про права осіб з інвалідністю і Факультативний протокол до неї. Конвенція визначає права людей з інвалідністю і зобов'язання держави по заохоченню, захисту і забезпеченню цих прав.

На сьогодні навчання осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у закладах П(ПТ)О здійснюється відповідно до:

Закону України «Про освіту»;

Закону України «Про професійну (професійно-технічну) освіту»;

Закону України «Про повну загальну середню освіту»;

Порядку організації інклюзивного навчання у закладах професійної (професійно-технічної) освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 року № 636 (зі змінами);

з урахуванням положень:

Національної стратегії зі створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 квітня 2021 року № 336-р;

Концепції реалізації державної політики у сфері професійної (професійно-технічної) освіти «Сучасна професійна (професійно-технічна) освіта» на період до 2027 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12 червня 2019 року № 419-р.

Згідно зі статтею 42 Закону України «Про професійну (професійно-технічну) освіту» (далі – Закон) держава гарантує особам з інвалідністю, особам з особливими освітніми потребами професійну (професійно-технічну) освіту на рівні, що відповідає їхнім здібностям і можливостям. За інших рівних умов особи з інвалідністю та особи з особливими освітніми потребами мають переважне право на зарахування до закладу професійної (професійно-технічної) освіти.

Професійна підготовка або перепідготовка осіб з інвалідністю здійснюється за рахунок коштів державного та/або місцевого бюджетів у межах обсягів державного та/або регіонального замовлення з урахуванням медичних показань і протипоказань для подальшої трудової діяльності. Обрання форм і методів професійної підготовки здійснюється згідно з висновками спеціалістів медико-соціальної експертної комісії.

Професійна підготовка або перепідготовка осіб з особливими освітніми потребами здійснюється за рахунок коштів освітніх субвенцій, державного та місцевих бюджетів, інших джерел, не заборонених законодавством.

У професійному навчанні осіб з інвалідністю, осіб з особливими освітніми потребами поряд із традиційними формами допускається застосування альтернативних форм навчання.

Установлені відповідно до Закону пенсія і стипендія виплачуються особам з інвалідністю, особам з особливими освітніми потребами у період навчання в повному обсязі.

Працевлаштування випускників із числа осіб з інвалідністю, осіб з особливими освітніми потребами здійснюється згідно із законодавством.

Постановою Кабінету Міністрів України від 14 лютого 2017 року № 88, затверджено Порядок та умови надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами, які визначають механізм надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами. За рахунок субвенції здійснюється надання додаткових психолого-педагогічних і корекційно-розвиткових занять (послуг) особам з особливими освітніми потребами, які у закладах П(ПТ)О одночасно з набуттям кваліфікацій професійної (професійно-технічної) освіти здобувають

загальну середню освіту та придбання для них спеціальних засобів корекції психофізичного розвитку, що дають змогу опанувати навчальну програму.

Законом України від 19 червня 2022 року № 2312-ІХ «Про внесення змін до Закону України «Про професійну (професійно-технічну) освіту» щодо окремих аспектів підготовки кваліфікованих робітників в умовах воєнного стану та відновлення економіки» внесено зміни до статті 5 Закону, згідно з якими особа має право впродовж життя безоплатно здобувати професійну (професійно-технічну) освіту за іншою (іншими) професією (професіями), але не раніше ніж через три роки після завершення безоплатного здобуття професійної (професійно-технічної) освіти за попередньо здобутою професією (професіями), за умови наявності підтвердженого страхового стажу не менше двох років і за наявності вільних місць після зарахування осіб, які безоплатно здобуватимуть професійну (професійно-технічну) освіту вперше.

До завершення трирічного періоду та/або за відсутності підтвердженого страхового стажу не менше двох років особа має право безоплатно здобувати професійну (професійно-технічну) освіту за іншою професією, якщо за станом здоров'я вона втратила можливість виконувати роботу за попередньо здобутою професією, що підтверджується висновком медико-соціальної експертної комісії, або якщо надано запит про невідкладне забезпечення потреб держави (регіону) у підготовці необхідних кваліфікованих робітників на умовах державного (регіонального) замовлення, або в інших випадках, передбачених законодавством.

Згідно зі статтями 9 та 19 Закону України «Про освіту» особа має право здобувати освіту в різних формах або поєднуючи їх. Для навчання, професійної підготовки або перепідготовки осіб з особливими освітніми потребами застосовуються види та форми здобуття освіти, що враховують їхні потреби та індивідуальні можливості.

Сучасною світовою тенденцією є прагнення до забезпечення доступності всіх освітніх ресурсів для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Вивчення світового досвіду здобуття освіти особами з інвалідністю та іншими маломобільними групами населення доводить, що реалізація їх права на освіту набуває особливого значення для повноцінної життєдіяльності і благополуччя суспільства в цілому.

Зокрема, у різних країнах світу інклюзивна форма навчання для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, які мають особливі освітні потреби (далі – ООП) існує понад 50 років.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про освіту» інклюзивне навчання – це система освітніх послуг, гарантованих державою, що базується на принципах недискримінації, врахування багатоманітності людини, ефективного залучення та включення до освітнього процесу всіх його учасників. Інклюзивне освітнє середовище – сукупність умов, способів і засобів їх реалізації для спільного навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти з урахуванням їхніх потреб та можливостей.

Порядком організації інклюзивного навчання у закладах професійної (професійно-технічної) освіти, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 року № 636 (зі змінами) визначено організаційні засади інклюзивного навчання у закладах професійної (професійно-технічної) освіти незалежно від форми власності та підпорядкування з метою реалізації права осіб з особливими освітніми потребами на здобування якісної професійної (професійно-технічної) освіти, перепідготовку та підвищення кваліфікації з урахуванням їх потреб та можливостей.

Створення інклюзивних груп у закладах професійної (професійно-технічної) освіти України передбачено статтею 12 Закону. На підставі письмового звернення особи з особливими освітніми потребами, її батьків або законних представників керівник закладу П(ПТ)О в обов'язковому порядку утворює інклюзивні групи для навчання осіб з особливими освітніми потребами (стаття 24 Закону).

Типовий перелік допоміжних засобів для навчання (спеціальних засобів корекції психофізичного розвитку) осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються в закладах освіти затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 23 квітня 2018 року № 414, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 11 травня 2018 року за № 582/32034.

Концепцією реалізації державної політики у сфері професійної (професійно-технічної) освіти «Сучасна професійна (професійно-технічна) освіта» на період до 2027 року передбачено створення умов для здобуття особою професійних кваліфікацій впродовж усього життя з урахуванням інклюзивного навчання.

Для вирішення цього питання потрібні неупереджені підходи.

За ініціативи першої леді України Олени Зеленської та Міністерства охорони здоров'я України разом із національними та міжнародними експертами в Україні впроваджено Міжнародну класифікацію функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (далі – МКФ), яку ухвалено у квітні 2022 року як національний класифікатор.

Використання МКФ дає змогу оцінити функціональні можливості та індивідуальні потреби, в тому числі освітні, кожної особи, незалежно від наявних медичних діагнозів. Така оцінка сприятиме кращому функціонуванню системи освіти для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення відповідно до потреб кожної людини.

Окрім того, на сьогодні нормативно-правова база потребує удосконалення, зокрема, щодо внесення змін до Переліку посад педагогічних та науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14 червня 2000 року № 963 (зі змінами) стосовно введення таких педагогічних посад, як: асистент майстра виробничого навчання та асистент викладача.

Також є необхідність у забезпеченні доступності, універсального дизайну та розумного пристосування будівель, приміщень, захисних споруд цивільного захисту для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення при

будівництві, реконструкції закладів П(ПТ)О, у тому числі пошкоджених, згідно з вимогами Державних будівельних норм України.

Статистичні дані щодо навчання, випуску та працевлаштування осіб з інвалідністю, які здобували професійну (професійно-технічну) освіту у закладах П(ПТ)О впродовж останніх п'яти років наведено в таблиці 1.

Таблиця 1

Інформація про навчання, випуск та працевлаштування осіб з інвалідністю, які здобули професійну (професійно-технічну) освіту у закладах П(ПТ)О у 2019-2023 роках

Рік	Кількість закладів П(ПТ)О	Загальна кількість здобувачів освіти, осіб	Кількість здобувачів освіти з інвалідністю, осіб	Відсоток здобувачів освіти з інвалідністю	Випуск здобувачів освіти з інвалідністю, осіб	Працевлаштовано здобувачів освіти з інвалідністю, осіб	Відсоток працевлаштованих здобувачів освіти з інвалідністю
01.09.2019	743	242597	3565	1,54	1498	1316	87,85
01.09.2020	710	225576	3411	1,51	1492	1224	82,04
01.09.2021	695	233939	3663	1,57	1578	1331	84,35
01.09.2022	661	215442	3119	1,45	1432	1105	77,16
01.09.2023	665	211382	3329	1,57	1694	1335	78,81

З метою вивчення питання щодо існуючого забезпечення доступності будівель, споруд і приміщень закладів П(ПТ)О для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у 2023 році Міністерством освіти і науки України спільно з регіональними органами управління освітою проведено моніторинг доступності закладів П(ПТ)О та наявності в них універсального дизайну і розумного пристосування.

За результатами моніторингу забезпечення доступності будівель, споруд та приміщень закладів П(ПТ)О для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у 2023 році встановлено, що кількість закладів П(ПТ)О, у яких навчаються особи з інвалідністю – 77 %.

Здобувачі освіти здобувають професійну (професійно-технічну) освіту у 127 інклюзивних групах та 155 спеціальних групах.

Загальна кількість будівель закладів П(ПТ)О – 2246 (навчальні корпуси, майстерні, їдальні, гаражі тощо), з них доступних для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення – 52 %. Загальна кількість гуртожитків – 546, з них доступних для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення – 58 %.

Кількість закладів П(ПТ)О, в яких наявні такі засоби та пристосування:
зовнішній пандус – 80 %;

внутрішній пандус – 11 %,

вхідні двері відповідної ширини для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення – 100 %;

облаштована для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення туалетна кімната – 3 %;

ліфт або підйомна маршова платформа для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення – 3 %;

безперешкодний доступ для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення до споруд цивільного захисту – 29 %;

попереджувальні та інформаційні тактильні елементи біля входу в будівлю – 20 %;

надано інформацію про небезпеку знаками, піктограмами, мовою легкого читання, аудіоповідомленнями всередині будівлі – 17 %;

місця паркування транспортних засобів для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення – 36 %.

Актуальним залишається питання підвищення рівня професійної компетентності педагогічних працівників закладів П(ПТ)О щодо роботи з особами з інвалідністю та іншими маломобільними групами населення.

Заклади П(ПТ)О для створення у них безбар'єрного інформаційного середовища потребують забезпечення їх спеціальними навчальними матеріалами (програмами, підручниками, посібниками), адаптацією програмного забезпечення до потреб здобувачів освіти з ООП, в тому числі з інвалідністю, доступних вебсайтів закладів П(ПТ)О тощо.

Для розвитку духовного та інтелектуального потенціалу, соціалізації осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у закладах П(ПТ)О необхідно створювати умови для їх активної участі у різних сферах життя. Зокрема, як освітніх заходів (конкурси, олімпіади, гуртки тощо), так і культурно-масових та спортивних заходів (відвідування театрів, музеїв, виставок, спортивних змагань та ін.).

Актуальним питанням на сьогодні також є реінтеграція ветеранів війни у цивільне життя. Професійна адаптація осіб з інвалідністю, які звільняються або звільнені з військової служби, з числа ветеранів війни, може здійснюватися у закладах П(ПТ)О. При цьому особи з інвалідністю внаслідок війни та маломобільні групи населення мають можливість здобути якісну сучасну професійну (професійно-технічну) освіту, вдосконалити свої професійні навички та опанувати нові, як у закладах П(ПТ)О, так і на освітніх онлайн платформах.

Здобуття професійної (професійно-технічної) освіти сприятиме професійній самореалізації осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, навчанню впродовж життя, допоможе їм працевлаштуватися за фахом, а також використовувати здобуті навички, користуватися правами громадянина України у повній мірі.

У той же час суспільство та економіка України зміцнюватимуться, якщо всі громадяни будуть залучені до процесу відновлення держави.

З огляду на зазначене, потребують нагального вирішення такі питання:

1. Недостатнє забезпечення доступності будівель, споруд та приміщень закладів П(ПТ)О для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

2. Підвищення рівня професійної компетентності педагогічних працівників закладів П(ПТ)О щодо надання освітніх послуг особам з інвалідністю та іншим маломобільним групам населення, зокрема забезпечення психолого-педагогічного супроводу для осіб з ООП.

3. Створення умов для забезпечення рівного доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до здобуття професійної (професійно-технічної) освіти та їх соціалізації.

Візія і мета Дорожньої карти

Візія: доступне, безпечне та зручне освітнє середовище для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у закладах професійної (професійно-технічної) освіти.

Мета: створення безбар'єрного простору в закладах професійної (професійно-технічної) освіти для реалізації прав осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення для здобуття якісної професійної (професійно-технічної) освіти.

Основні напрями створення безбар'єрного простору у закладах професійної (професійно-технічної) освіти

1. Нормативно-правове забезпечення здобуття професійної (професійно-технічної) освіти особами з інвалідністю та іншими маломобільними групами населення.

2. Забезпечення доступності закладів П(ПТ)О вимогам Державних будівельних норм України для потреб осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

3. Підвищення рівня компетентності педагогічних працівників щодо навчання осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

4. Організація сприятливих умов для навчання і розвитку осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

5. Забезпечення доступності інформаційних ресурсів для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

6. Формування соціальної активності здобувачів освіти з числа осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, їх батьків та осіб, що їх замінюють (опікунів).

7. Посилення співпраці закладів П(ПТ)О з роботодавцями, громадськими та міжнародними організаціями.

Очікувані результати

Завдяки спільним зусиллям команди педагогічних працівників, здобувачів освіти, батьків, громадськості буде забезпечено якісну професійну (професійно-технічну) освіту для кожної особи з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у закладах П(ПТ)О, а саме:

1. Доступність, універсальний дизайн та розумне пристосування будівель, споруд та приміщень закладів П(ПТ)О для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

2. Високу професійну компетентність педагогічних працівників закладів П(ПТ)О, яка дозволить забезпечити якісну професійну (професійно-технічну) освіту особам з інвалідністю та іншим маломобільним групам населення, що відповідатиме сучасним вимогам суспільства.

3. Функціонування ефективної сучасної системи надання освітніх послуг у закладах П(ПТ)О особам з ООП, у тому числі з інвалідністю та іншим маломобільним групам населення; створено сприятливу атмосферу, де кожен здобувач освіти має можливість не тільки здобувати професійну (професійно-технічну) освіту, а й підвищити культурний та інтелектуальний рівень; подальше працевлаштування буде складовою економічного зростання України.

Завдання та заходи з реалізації основних напрямів створення безбар'єрного простору у закладах професійної (професійно-технічної) освіти наведено у таблиці 2.

Таблиця 2

Завдання та заходи з реалізації основних напрямів створення безбар'єрного простору у закладах професійної (професійно-технічної) освіти

Завдання	Захід	Виконавці	Індикатори	Терміни виконання, рік
1. Нормативно - правове забезпечення здобуття професійної (професійно-технічної) освіти особами з інвалідністю та іншими маломобільними групами населення				
1.1. Удосконалення нормативно-правової бази щодо здобуття професійної (професійно-технічної) освіти особами з інвалідністю та іншими маломобільними групами населення	Внесення змін до існуючих нормативно-правових актів щодо організації освітнього процесу у закладах П(ПТ)О для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, у тому числі осіб з ООП	МОН	прийнято відповідні акти	2026

2. Забезпечення доступності закладів П(ПТ)О вимогам Державних будівельних норм України для потреб осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення

<p>2.1. Впровадження доступності, універсального дизайну та розумного пристосування будівель, приміщень, прибудинкових територій захисних споруд цивільного захисту закладів П(ПТ)О для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення при будівництві, реконструкції, в тому числі пошкоджених</p>	<p>Будівництво нових та реконструкція існуючих закладів П(ПТ)О згідно з вимогами Державних будівельних норм України для потреб осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, здійснення розумного пристосування будівель закладів П(ПТ)О з урахуванням принципів універсального дизайну;</p> <p>будівництво, реконструкція та/або ремонт захисних споруд цивільного захисту закладів П(ПТ)О відповідно до вимог Державних будівельних норм України з урахуванням потреб осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення;</p> <p>виконання робіт, пов'язаних з благоустроєм території закладів П(ПТ)О відповідно до вимог Державних будівельних норм України з урахуванням потреб осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення</p>	<p>ДОН ОВА заклади П(ПТ)О громадські та міжнародні організації (за згодою)</p> <p>ДОН ОВА заклади П(ПТ)О громадські та міжнародні організації (за згодою)</p> <p>ДОН ОВА заклади П(ПТ)О громадські та міжнародні організації (за згодою)</p>	<p>дотримано стандартів доступності, кількість закладів П(ПТ)О</p> <p>дотримано стандартів доступності, кількість закладів П(ПТ)О</p> <p>дотримано стандартів доступності, кількість закладів П(ПТ)О</p>	<p>2024-2030</p> <p>2024-2030</p> <p>2024-2030</p>
<p>2.2. Обладнання приміщень закладів П(ПТ)О допоміжними засобами, інструментами тощо та забезпечення наявності у них дидактичних матеріалів для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення з ООП</p>	<p>Оснащення закладів П(ПТ)О допоміжними технічними засобами для навчання осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, у тому числі з ООП, відповідно до Типового переліку допоміжних засобів:</p> <p>комп'ютерне обладнання та спеціалізовані комп'ютерні програми;</p> <p>мультимедійне обладнання;</p> <p>демонстраційне обладнання;</p> <p>меблі спеціального призначення;</p> <p>моделі площинні, об'ємні, звукові та інтерактивні;</p>	<p>ДОН ОВА заклади П(ПТ)О</p>	<p>оснащено та забезпечено відповідними засобами та матеріалами, кількість закладів П(ПТ)О</p>	<p>2024-2030</p>

	електронні пристрої для навчання осіб з порушеннями зору; вимірювальні прилади та пристосування (з рельєфними позначками, шкалою, зі звуковою сигналізацією); обладнання для проведення уроків фізкультури, корекційних занять з лікувальної фізкультури, ритміки; обладнання та інструменти для виробничого навчання і виробничої практики; дидактичні та розвивальні матеріали			
2.3. Забезпечення наявності ресурсних кімнат, кімнат для відпочинку та/або лаунж-зон у закладах П(ПТ)О, зокрема для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, у тому числі з ООП	Облаштування ресурсних кімнат, кімнат для відпочинку та/або лаунж-зон у закладах П(ПТ)О для відновлення ресурсів осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, у тому числі з ООП	заклади П(ПТ)О ДОН ОВА	кількість закладів П(ПТ)О, кількість облаштованих кімнат	2027
3. Підвищення рівня компетентності педагогічних працівників щодо навчання осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення				
3.1. Всебічна якісна підготовка керівників та педагогічних працівників закладів П(ПТ)О щодо особливостей організації освітнього процесу та його методичного й дидактичного забезпечення для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, зокрема осіб з ООП	Наявність у закладах П(ПТ)О працівників з відповідною педагогічною освітою, для забезпечення освітнього процесу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, у тому числі з ООП – асистентів викладачів та асистентів майстрів виробничого навчання; розроблення програм підвищення кваліфікації педагогічних працівників щодо особливостей здійснення освітнього процесу для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, в тому числі для осіб з ООП, зокрема стосовно використання асистивних технологій;	заклади П(ПТ)О ДОН ОВА Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України (за згодою) Інститут професійної освіти НАПН України (за згодою) НМЦ ПТО	кількість підготовлених керівників / педагогічних працівників кількість розроблених програм	2027 2025

	<p>підвищення кваліфікації та стажування педагогічних працівників щодо особливостей роботи та організації освітнього процесу для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, зокрема з ООП;</p>	<p>установи підвищення кваліфікації</p> <p>ДОН ОВА заклади П(ПТ)О Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України (за згодою) Інститут професійної освіти НАПН України установи підвищення кваліфікації (за згодою)</p>	<p>кількість працівників, які пройшли підвищення кваліфікації та стажування</p>	2024-2030
	<p>підвищення компетентності педагогічних працівників щодо використання асистивних технологій для підвищення можливостей та автономності осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення</p>	<p>заклади П(ПТ)О Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України (за згодою) Інститут професійної освіти НАПН України (за згодою) установи підвищення кваліфікації (за згодою)</p>	<p>кількість працівників, які пройшли навчання</p>	2024-2030
<p>3.2. Розроблення рекомендацій щодо напрямків розвитку професійної (професійно-технічної) освіти для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення з урахуванням міжнародного досвіду</p>	<p>Аналіз кращих практик міжнародного досвіду щодо навчання осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення;</p> <p>розроблення рекомендацій щодо напрямків розвитку професійної (професійно-технічної) освіти для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення</p>	<p>Інститут професійної освіти НАПН України (за згодою) Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України (за згодою) НМЦ ПТО УІРО</p>	<p>проведено аналіз міжнародного досвіду</p> <p>розроблено рекомендації</p>	2024 2025

4. Організація сприятливих умов для навчання і розвитку осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення

<p>4.1. Організація освітнього процесу з урахуванням індивідуальних особливостей осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення</p>	<p>Забезпечення адаптації освітнього процесу для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, у тому числі з ООП, а також впровадження різних форм та методів навчання, забезпечення гнучкості освітнього процесу з використанням індивідуальної освітньої траєкторії для навчання й розвитку здобувачів освіти;</p> <p>розроблення методичних рекомендацій для команд психолого-педагогічного супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення з ООП при організації інклюзивного навчання у закладах П(ПТ)О;</p> <p>здійснення роботи команд психолого-педагогічного супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, які мають ООП, з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти та можливості залучення закладом П(ПТ)О до її роботи кваліфікованих спеціалістів</p>	<p>заклади П(ПТ)О</p> <p>НМЦ ПТО Інститут професійної освіти НАПН України (за згодою) Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України (за згодою) ІРЦ (за згодою)</p> <p>заклади П(ПТ)О</p>	<p>кількість осіб, які навчаються за індивідуальними освітніми траєкторіями</p> <p>розроблено методичні рекомендації</p> <p>кількість здобувачів освіти, яким надано супровід</p>	<p>2024-2030</p> <p>2025</p> <p>2024-2030</p>
<p>4.2. Налагодження співпраці закладів П(ПТ)О з роботодавцями</p>	<p>Створення умов для проходження виробничої практики осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення на підприємствах з урахуванням можливостей особи, а не її обмежень;</p> <p>впровадження навчання осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп</p>	<p>ДОН ОВА заклади П(ПТ)О роботодавці (за згодою)</p> <p>заклади П(ПТ)О роботодавці (за згодою)</p>	<p>кількість осіб, які пройшли виробничу практику на підприємствах</p> <p>кількість закладів П(ПТ)О; кількість осіб</p>	<p>2024-2030</p> <p>2024-2030</p>

	<p>населення за дуальною формою;</p> <p>сприяння працевлаштуванню осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення</p>	<p>заклади П(ПТ)О роботодавці (за згодою)</p>	<p>кількість працевлаштованих осіб</p>	<p>2024-2030</p>
<p>4.3. Здійснення психологічної підтримки учасників освітнього процесу</p>	<p>Вдосконалення компетенцій практичних психологів та соціальних педагогів (онлайн-курси, консультації, супервізії тощо) щодо надання психологічної підтримки учасникам освітнього процесу;</p>	<p>заклади післядипломної освіти (за згодою) НМЦ ПТО Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України (за згодою) заклади П(ПТ)О</p>	<p>кількість підготовлених фахівців</p>	<p>2024-2030</p>
	<p>проведення консультацій для здобувачів освіти з числа осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення для залучення їх до навчання;</p>	<p>заклади П(ПТ)О</p>	<p>кількість консультацій з питань кар'єрного розвитку</p>	<p>2024-2030</p>
	<p>соціалізація, адаптація здобувачів освіти з числа осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення;</p>	<p>заклади П(ПТ)О ІРЦ (за згодою)</p>	<p>кількість проведених заходів</p>	<p>2024-2030</p>
	<p>протидія булінгу, кібербулінгу, мобінгу;</p>	<p>заклади П(ПТ)О</p>	<p>кількість проведених заходів</p>	<p>2024-2030</p>
	<p>здійснення психологічної підтримки у професійному становленні здобувачів освіти з числа осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення для подальшого працевлаштування</p>	<p>заклади П(ПТ)О ІРЦ (за згодою)</p>	<p>кількість проведених заходів</p>	<p>2024-2030</p>
<p>5. Забезпечення доступності інформаційних ресурсів для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення</p>				
<p>5.1. Забезпечення у закладах П(ПТ)О доступності інформації для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, у тому числі для осіб з ООП</p>	<p>Розроблення та видання підручників, навчально-методичних посібників, науково-дидактичних матеріалів з урахуванням особливостей та нозологій</p>	<p>УІРО ІМЗО Інститут професійної освіти НАПН України (за згодою)</p>	<p>кількість розроблених освітніх ресурсів</p>	<p>2024-2030</p>

	здобувачів освіти, а також освітніх онлайн ресурсів; впровадження програмного забезпечення у закладах П(ПТ)О для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення	Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України (за згодою) НМЦ ПТО заклади П(ПТ)О заклади П(ПТ)О	кількість впровадженого програмного забезпечення	2024-2030
5.2. Інформування вступників з числа осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення про можливість здобуття професійної (професійно-технічної) освіти у закладах П(ПТ)О	Проведення інформаційно-просвітницьких кампаній на інформаційних ресурсах закладів П(ПТ)О, поширення інформації у засобах масової інформації про можливість здобуття професійної (професійно-технічної) освіти особами з інвалідністю та іншими маломобільними групами населення, а також проведення Днів «Відкритих дверей» тощо	заклади П(ПТ)О ДОН ОВА	кількість вступників, охоплених заходами	2024-2030
6. Формування соціальної активності здобувачів освіти з числа осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, їх батьків та осіб, що їх замінюють (опікунів)				
6.1. Залучення батьків та осіб, що їх замінюють (опікунів) до участі в освітньому процесі як повноправних партнерів-учасників освітнього процесу своєї дитини	Впровадження онлайн-курсів, консультацій, семінарів тощо для батьків та осіб, що їх замінюють (опікунів), для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення; підвищення рівня психологічної культури батьків та осіб, що їх замінюють (опікунів) щодо участі в освітньому процесі	заклади П(ПТ)О ІРЦ (за згодою) громадські організації (за згодою)	кількість осіб, охоплених заходами	2024-2030
		заклади П(ПТ)О ІРЦ (за згодою) громадські організації (за згодою)	кількість батьків, які беруть участь в освітньому процесі	2024-2030
6.2. Створення умов для здобувачів освіти з числа осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення для участі у всіх сферах громадського життя для	участь осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення в освітніх, культурно-масових, спортивних та інших заходах закладів П(ПТ)О,	заклади П(ПТ)О громадські організації (за згодою)	кількість проведених заходів, кількість осіб, охоплених заходами	2024-2030

максимального розвитку та соціалізації	налагодження дружніх стосунків з ровесниками			
7. Посилення співпраці закладів професійної (професійно-технічної) освіти з роботодавцями, громадськими та міжнародними організаціями				
7.1. Залучення роботодавців, громадських та міжнародних організацій до освітнього процесу у закладах П(ПТ)О	Залучення роботодавців, громадських організацій у проведенні профорієнтаційної роботи, підвищенні мотивації осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до навчання, отримання професії;	ДОН ОВА заклади П(ПТ)О роботодавці (за згодою) громадські організації (за згодою)	кількість проведених заходів	2024-2030
	залучення роботодавців до проведення семінарів, інформаційно-просвітницьких заходів з оволодіння педагогічними працівниками, а потім і здобувачами освіти навичок, які можуть запропонувати роботодавці особам з інвалідністю та іншим маломобільним групам населення для подальшого працевлаштування;	ДОН ОВА заклади П(ПТ)О	кількість проведених заходів	2024-2030
	створення умов для участі роботодавців, громадських та міжнародних організацій у модернізації матеріально-технічної бази закладів П(ПТ)О на довгостроковій основі, у тому числі залучення інвестицій від роботодавців	заклади П(ПТ)О ДОН ОВА роботодавці (за згодою) громадські організації (за згодою), міжнародні організації (за згодою)	кількість модернізованих закладів П(ПТ)О	2024-2030

Генеральний директор
директорату професійної освіти



Ірина ШУМІК